Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

'Hafets 'Haïm

Chapitre 1

בְּכְלָל זֶה יִבֹּאַר אִסּוּר סִפּוּר לָשׁוֹן הָרָע בְּפִיו אוֹ עַל יְדֵי רֶמֶז אוֹ מִכְתָּב וְגֹדֶל הָעֹנֶשׁ לְמִי שֶׁהֵרְגַּל בְּעָוֹן זֶה, וְשָׁכָר, לְמִי שֶׁשּׁוֹמֵר עַצְמוֹ מֵעָוֹן הַמַּר הַזֶּה, וּשְׁאָר פְּרָטִים, וּבוֹ ט' סְעִיפִים.

סעיף א

אָסוּר לְסַפֵּר בִּגְנוּת חֲבֵרוֹ אֲפִלּוּ עַל (א) אֱמֶת גָּמוּר וְזֶה נִקְרָא בְּפִי חֲז"ל בְּכָל מָקוֹם לָשׁוֹן הָרָע, (דְּאִם יֵשׁ בְּהַסִּפּוּר שֶׁלּוֹ (ב) תַּעֲרוֹבוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְעִבּוּר זֶה נִתְגַּנָּה חֲבֵרוֹ יוֹתֵר הוּא בְּכְלַל מוֹצִיא שֵׁם רָע וְעָוֹנוֹ גָּדוֹל הַרְבֵּה יוֹתֵר), וְהַמְסַפֵּר עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט, טז): (ג) "לֹא תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ", (ד) וְזֶה גַּם כֵּן בְּכְלַל רְכִילוּת הוּא.

סעיף ב

הַלָּאו זֶה שֶׁכָּתַבְנוּ הוּא מַה שֶׁכְּתַבְתּוֹ הַתּוֹרָה בְּפֵרוּשׁ מֻיְחָד לְאִסּוּר זֶה שֶׁל לָשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת, אֲבָל בְּלָאו הָכִי {בלא זה} יֵשׁ עוֹד

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

הַרְבֵּה לָאוּין וַעֲשִׂין אֲחֵרִים, שֶׁהוּא עוֹבֵר עֲלֵיהֶן עַל יְדֵי סִפּוּר הָרַע הַזֶּה, כַּמְבֹאָר לְעֵיל בַּפְּתִיחָה הַקּוֹדֶמֶת, עַיִן שָׁם.

סעיף ג

כָּל זֶה, אֲפִלּוּ אִם רַק בְּמִקְרֶה סִפֵּר גְּנוּת חֲבֵרוֹ, אֲבָל אִם, חַס וְשָׁלוֹם, הֶרְגַּל בְּעָוֹן זֶה בִּתְמִידוּת, כְּמוֹ אֵלּוּ (ה) שֶׁרְגִילִין תָּמִיד לֵישֵׁב וּלְסַפֵּר: כָּךְ וְכָךְ מַעֲשֵׂה פְּלוֹנִי, כָּךְ וְכָךְ עָשׂוּ אֲבוֹתָיו, כָּךְ וְכָךְ שָׁמַעְתִּי עָלָיו, וְהוּא דְּבָרִים שֶׁל גְּנוּת, אֲנָשִׁים כָּאֵלּוּ הֵם נִקְרָאִין בְּפִי חֲז"ל בְּשֵׁם בַּעֲלֵי לָשׁוֹן הָרָע וְעָנְשָׁן הַרְבֵּה יוֹתֵר גָּדוֹל, אַחֲרֵי שֶׁבִּשְׁאָט נַפְשָׁם וּזְדוֹן לִבָּם עוֹבְרִין עַל תּוֹרַת ה', וְנַעֲשָׂה זֶה אֶצְלָם כְּהֶפְקֵר, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר לְעֵיל בְּסוֹף הַפְּתִיחָה, וַעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בַּקַּבָּלָה: "יַכְרֵת ה' כָּל שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת" (תהלים יב, ד).

סעיף ד

(ו) אָמְרוּ חֲז"ל: עַל שֶׁלֹּשׁ עֲבֵרוֹת נִפְרָעִין מִן הָאָדָם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: עֲבוֹדָה זָרָה וְגִלּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים, וְלָשׁוֹן הָרָע נֶגֶד כֻּלָּן. וְהֵבִיאוּ חֲז"ל עַל זֶה רְאָיָה מִן

הַכְּתוּבִים, וּפֵרְשׁוּ הָרִאשׁוֹנִים, דְּהַכַּוָּנָה עַל אֵלּוּ שֶׁהִרְגִּלוּ בְּעוֹן זֶה בִּתְמִידוּת, וְאֵין מְקַבְּלִים עַל עַצְמָם לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ, מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשָׂה הַדָּבָר אֶצְלָם כְּהֶתֵּר.

סעיף ה

אֵין חִלּוּק בְּאִסּוּר הַסִּפּוּר, בֵּין אִם סִפֵּר מֵעַצְמוֹ בִּרְצוֹנוֹ וּבֵין אִם (ז) עָמַד עָלָיו חֲבֵרוֹ בִּדְבָרִים וְהִפְצִירוֹ עַד שֶׁיְּסַפֵּר לוֹ, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר. וַאֲפִלּוּ (ח) אָבִיו אוֹ רַבּוֹ, שֶׁמְּחֻיָּב בִּכְבוֹדָם וּבְמוֹרָאָם, שֶׁלֹּא לִסְתֹּר דִּבְרֵיהֶם, אִם הֵם (ט) בִּקְּשׁוּ מִמֶּנּוּ שֶׁיְּסַפֵּר לָהֶם עִנְיַן פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי, וְהוּא יוֹדֵעַ, שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּפּוּר

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

יִכְרַח לָבוֹא לִידֵי לָשׁוֹן הָרָע אוֹ אֲפִלּוּ רַק לְאָבָק שֶׁל לָשׁוֹן הָרָע, אָסוּר לוֹ לִשְׁמֹעַ לָהֶם.

סעיף ו

אֲפִלּוּ אִם הוּא רוֹאֶה, שֶׁאִם הוּא יַרְגִּיל עַצְמוֹ בַּמִּדָּה הַזֹּאת, שֶׁלֹּא לְסַפֵּר לְעוֹלָם בִּגְנוּתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכִדּוֹמֶה מִדִּבּוּרִים הָאֲסוּרִים, יִסֵּבֵב לוֹ הֶפְסֵד גָּדוֹל בְּעִנְיַן פַּרְנָסָתוֹ, כְּגוֹן, שֶׁהוּא תַּחַת רְשׁוּת אֲחֵרִים, וְהֵם אֲנָשִׁים שֶׁאֵין בָּהֶם רֵיחַ תּוֹרָה, וְיָדוּעַ הוּא, שֶׁבַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אֲנָשִׁים כָּאֵלּוּ הֵם פְּרוּצִים מְאֹד בְּזֶה הֶעָוֹן הֶחָמוּר, עַד שֶׁאִם יִרְאוּ אֶת מִי, שֶׁאֵין פִּיו פָּתוּחַ כָּל כָּךְ כְּמוֹתָם, יַחֲזִיקוּ אוֹתוֹ לְשׁוֹטֶה וּפֶתִי, וְעַל יְדֵי זֶה יְסַלְּקוּהוּ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ וְלֹא יִהְיֶה לוֹ בַּמֶּה לְפַרְנֵס אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ, אַף עַל פִּי כֵן אָסוּר, (י) כְּכָל שֶׁאָר לָאוִין, שֶׁמְּחַיֵּב לִתֵּן כָּל אֲשֶׁר לוֹ וְלֹא לַעֲבֹר עֲלֵיהֶן, כַּמְּבֹאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה {בסימן קנ"ז סעיף א' בהגה"ה}, עַיִן שָׁם.

סעיף ז

וּמִזֶּה נוּכַל לֵידַע, דְּכָל שֶׁכֵּן אִם נוֹגֵעַ לוֹ רַק בְּכָבוֹד בְּעָלְמָא, כְּגוֹן, שֶׁיּוֹשֵׁב בֵּין חֲבוּרַת אֲנָשִׁים, וְאֵין לוֹ עֵצָה אֵיךְ לְהִשָּׁמֵט מֵהֶם, וְהֵם מְדַבְּרִים בִּדְבָרִים הָאֲסוּרִים עַל פִּי דִּין, וּבְשֶׁיִּהְיֶה יוֹשֵׁב וְדוֹמֵם וְלֹא יְסַיַּע עִמָּם בְּסִפּוּרֵיהֶם כְּלָל, יֶחָשֵׁב בְּעֵינֵיהֶם כְּמִשְׁתַּגֵּעַ, (יא) בְּוַדַּאי דְּאָסוּר. וְעַל זֶה וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה אָמְרוּ חֲז"ל: מוּטָב לְאָדָם שֶׁיִּקָּרֵא שׁוֹטֶה כָּל יָמָיו, וְאַל יִהְיֶה רָשָׁע שָׁעָה אַחַת לִפְנֵי הַמָּקוֹם, וְיָזֵרֵז עַצְמוֹ בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה בְּכָל כֹּחוֹתָיו לַעֲמֹד עַל נַפְשׁוֹ וְיִהְיֶה נָכוֹן לִבּוֹ בָּטוּחַ, כִּי שְׂכָרוֹ יִהְיֶה עֲבוּר זֶה מֵה' יִתְבָּרֵךְ עַד אֵין קֵץ, כְּמַאֲמַר חֲז"ל: לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא {כפי הצער השכר}. וְאִיתָא {וְכָתוּב} בְּאָבוֹת דְּרַבִּי נָתָן, כִּי פַּעַם אַחַת בְּצַעַר מִמֵּאָה פְּעָמִים שֶׁלֹּא בְּצַעַר, (וּבֵאוּרוֹ: כִּי דְּבַר מִצְוָה אוֹ לִפְרֹשׁ מִדְּבַר אִסּוּר שֶׁבָּא לוֹ עַל יְדֵי צַעַר, שְׂכָרוֹ מֵאָה פְּעָמִים יוֹתֵר מִמִּצְוָה אַחֶרֶת כְּמוֹתָהּ, שֶׁבָּא לוֹ שֶׁלֹּא בְּצַעַר). וְעַל

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

עֵת כָּזֶה בְּוַדַּאי שַׁיָּךְ מַאֲמַר חִז"ל בַּמִּדְרָשׁ: כָּל רֶגַע וְרֶגַע שֶׁאָדָם חוֹסֵם פִּיו, זוֹכֶה לָאוֹר הַגָּנוּז, שֶׁאֵין כָּל מַלְאָךְ וּבְרִיָּה יָכוֹל לְשַׁעֵר. וּלְעִנְיַן אֵיךְ יִתְנַהֵג, אִם נִתְפָּס בַּחִבּוּרָה רָעָה כָּזוֹ לְעִנְיַן הוֹכָחָה וְקַבָּלָה, עַיִן לְקַמָּן בִּכְלָל ו' סָעִיף ד' ה' ו' וְעַיִן לְעֵיל בַּפְּתִיחָה בְּלָאוִין אוֹת ט"ז, כִּי שַׁיָּךְ לְכָאן.

סעיף ח

אִסּוּר זֶה שֶׁל לָשׁוֹן הָרָע הוּא בֵּין אִם הוּא מְסַפֵּר עָלָיו בְּפִיו מַמָּשׁ, אוֹ שֶׁהוּא (יב) כּוֹתֵב עָלָיו דָּבָר זֶה בְּמִכְתָּבוֹ, וְגַם אֵין בּוֹ חִלּוּק בֵּין אִם הוּא מְסַפֵּר עָלָיו הַלָּשׁוֹן הָרָע שֶׁלּוֹ בְּפֵרוּשׁ וּבֵין אִם הוּא מְסַפֵּר עָלָיו הַלָּשׁוֹן הָרָע (יג) בְּדֶרֶךְ רֶמֶז, בְּכָל גַּוְנֵי {בכל האפנים} (יד) בִּכְלַל לָשׁוֹן הָרָע הוּא.

סעיף ט

וְדַע עוֹד, דַּאֲפִלּוּ אִם בְּתוֹךְ הַגְּנוּת, שֶׁגִּנָּה אֶת חֲבֵרוֹ, גִּנָּה אֶת עַצְמוֹ (טו) גַּם כֵּן בָּזֶה הַגְּנוּת גּוּפָא, וַאֲפִלּוּ הִקְדִּים לְהִתְרַעֵם עַל עַצְמוֹ בָּזֶה, אֲפִלּוּ הָכִי {אף על פי כן} מִכְּלַל דִּילָטוֹרְיָא לָא נָפְקִי {לא יצא}.

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions